

Workshop GENKENDELIGHED

Når vi taler om genkendelighed i alle dets aspekter, taler vi om, hvad en god gudstjeneste er.

Og når mennesker skal beskrive en god gudstjeneste, så er det sjældent udformningen af de enkelte liturgiske led, der nævnes. Det handler ikke om liturghistorie eller dogmatik (hvilket naturligvis ikke betyder, at teologi og liturgisk fagkundskab er uvigtigt), men om hvilke »værdier« vi sammen erfarer som grundlæggende i den gode gudstjeneste. Her nævnes ofte: at man følte sig velkommen og set – at man kunne »være med« og ikke fornemmede, at man kun lige var tålt, og at man hele tiden gjorde noget »forkert«. Ord som nærvær, fællesskab, genkendelighed, glæde går igen, når mennesker fortæller om gudstjenester, som det var godt at være med til.

Men hvordan finder vi lokalt, hos os, ord til at tale med hinanden om det? Det er vi jo ikke alle sammen vant til.

Fortæl mig din gudstjenestehistorie

En fremgangsmåde er at fortælle sin gudstjenestehistorie. Her finder vi et fælles sprog for vores gudstjenestefaringer. Her opelskes lydhørheden, og her er der plads til ærlig snak. Og endelig er det en sprogliggørelse – en mu-

lighed for sammen at finde frem nogle »værdier« (i mangel af bedre ord), der er grundlæggende er vigtige i gudstjenesten, men som vi sjældent eller aldrig får talt om.

Først finder man hver især sammen med en af de andre, som man ikke kender så godt. Så har man 10-15 minutter hver til at fortælle hinanden »min« gudstjenestehistorie: hvornår begyndte jeg at gå til gudstjeneste? Hvorfor? Hvad fik mig til at blive glad for at gå til gudstjeneste? Hvad var ved at skræmme mig væk? Var der en særlig gudstjeneste, der gjorde indtryk på mig? Og hvorfor? Hvad tænker jeg nu?

Den, der lytter, skriver stikord ned.

Efter den halve time er gået, går de to sammen med et andet »par«, altså i en gruppe på fire. Hver fortæller så den historie, han eller hun har hørt sin partner fortælle. Gruppen har nu i alt fire fortællinger om gudstjeneste. Det er en god oplevelse for næsten alle. Det er bevægende at høre den andens historie. Og selvom det kan være svært at fortælle sin egen historie – så er det dejligt, at der er en, der ville høre den. Faktisk gør det også et stort indtryk på mange, senere at høre den anden fortælle historien videre.

Derefter skal firemandsgrupperne finde tre værdier (eller flere), der betyder noget i alle historierne. Værdierne skri-

ves op på et stykke papir, der blev hængt op på tavlen. Det er vigtigt, at der er tale om grundlæggende menneskelige værdier. »Nadver« er f.eks. ikke en værdi – men det er »fællesskab«, »fornemmelsen af at noget er helligt«, »ro«, »glæde« etc. At der er lægmandslæsninger er heller ikke en værdi, men det er »nærvær«, »deltagelse«, »tid til eftertanke«, »gæstfrihed«. Det er ofte en øjenåbner, at helt forskellige gudstjenestetyper og forskellige led grundlæggende kan være formidlere af samme værdier.

Endelig kan man – hvis der er tid til det – forsøge at »samle« værdierne i 5 grundlæggende værdier, som man altid har i tankerne, når man arbejder med gudstjenestelivet.

Gem alle sedlerne. Tag billeder. Husk dem.

Sammenlagt bruges ca. 1½ – 2 timer

Ingen har faglige fortrin, for det handler ikke om dogmatik eller Bach-koraler, men om hvordan vi oplever og erfarer gudstjenesten.

Alle har taletid og lyttetid. Man lærer hinanden bedre at kende, og finder frem til de fælles værdier, der har betydet noget for gudstjenestelivet.

De fleste opdager, at de værdier, der gør gudstjenesten god, stort set er de samme som dem vi genkender fra det, der gør livet godt.

Workshoppen findes i Appendix 1 i Martin Modéus' »Gudstjenestens kerneværdier«, og med hans tilladelse i samtale- og samarbejdsværktøjet »Gudstjeneste fra Grunden« (kan downloades gratis fra gudstjenesteliv.dk)

Forslag til litteratur

Bogen »Gudstjenestens Kerneværdier« af Martin Modéus en guldgrube af tanker og erfaringer. »Det er hos almindelige kirkegængere, at den virkelige kundskab om gudstjenesteudvikling findes,« siger han. Det betyder, at vores samtale og samarbejde om gudstjenestelivet begynder i menneskers erfaring og beskrivelse af, hvordan en god gudstjeneste er – og ikke i at præsten holder et foredrag om, hvordan en gudstjenesten skal forstås eller bør være. Eller for at bruge bogens egne ord: »I arbejdet med gudstjenesten har vi brug for at blive værdiorienterede end formorienterede«.